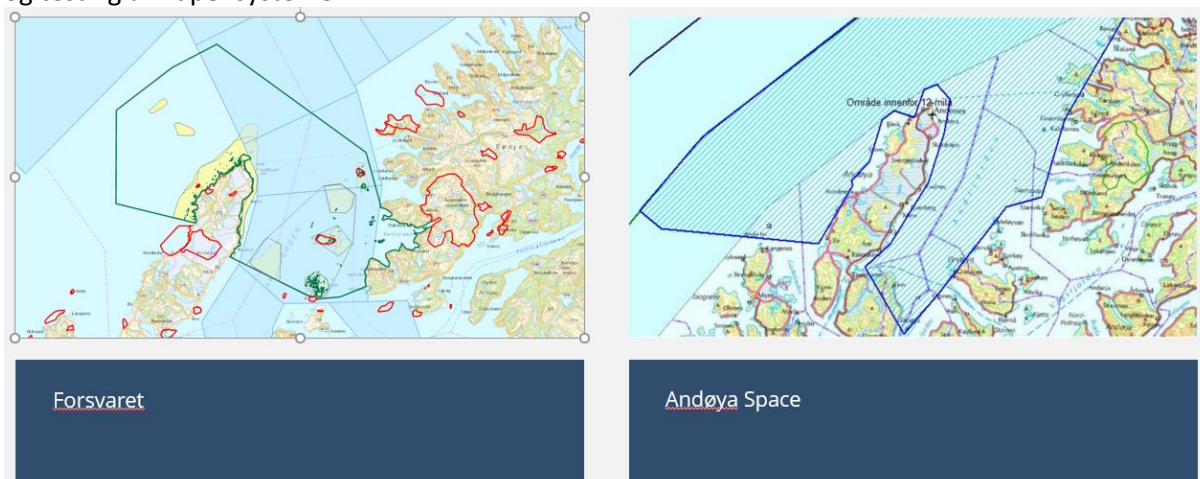

Referat fra teamsmøte 30.3.2022 mellom Statsforvalteren og Andøya Space AS vedrørende marin verneplan i Andfjorden

Tilstede: Kjell Bøen (Andøya Space AS) og Cato Petter Wistnes (Andøya Space AS), Inge Berg (Statsforvalteren i Troms og Finnmark) og Åsmund Andersen (Statsforvalteren i Nordland).

Inge Berg innleder om arbeidet med utredningen av marint vern i Andfjorden. Berg viser kart over utredningsområdet, områdene med størst verneverdier og foreslått beskyttelsesområde for spesielt verdifullt og sårbart naturmangfold (ryggen der Meløyvær-Steinavær stikker opp), kart over Forsvarets skyte- og øvingsfelt og kart over Andøya Space AS sitt bruksområde for rakettoppskyting og testing av våpensystemer.

Det ble vist til møtet som Statsforvalteren hadde med Forsvaret 26.01.2022 vedrørende skyte- og øvingsfeltene de har i Andfjorden, og forskriften for skyte- og øvingsfelt i sjø som er under utarbeidelse. Det ble også vist til et forvaltningsråd som Havforskningsinstituttet har kommet med i forhold til sprengaktivitet i sjø, der de anbefaler at det av føre-var-hensyn ikke utføres detonasjoner nærmere kjente korallforekomster enn 1000 meter. Statsforvalteren har på bakgrunn av dette utformet følgende punkter i forslaget til verneforskrifter som berører forsvaret og Andøya Space AS sine aktiviteter:

§ 3 (vernebestemmelser)

- c. **Området er vernet mot tiltak som** for eksempel etablering av ulike typer anlegg, utfylling, byggevirksomhet, plassering av konstruksjoner på sjøbunnen, andre varige eller midlertidige innretninger, legging av rørledninger og kabler, utføring av avløpsvann og andre konsentrerte forurensningstilførsler, mudring, uttak og deponering av masse, **undervannssprengning**, boring, oppankring, utnyttelse av mineralske ressurser, utslipp av urensset ballastvann og utslipp av kjølevann fra land. **Forsøpling er forbudt.**

§ 4 (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Bestemmelsene i § 3 er **ikke til hinder for:**

- g. bruk av militære skyte- og øvingsfelt, med unntak for:
1. detonering av sprenglegemer i sjø nærmere kjente korallforekomster enn 1000 meter
 2. detonering av sprenglegemer i sjø i område med spesielt verdifullt og sårbart naturmangfold merket sone A i vernekartet.
- h. nedfall av drivstofftanker fra raketter som skytes opp fra raketbasen i Oksbåsen.

§ 5 (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

c. Sprenging av blindgjengere.

Bøen foreslår at punkt h) endres til: «Nedfall som skyldes romvirksomheten på Andøya». Bakgrunnen for dette er at det da også omfatter raketttoppskytingen som snart skal starte på Nordmela.

Wistnes foreslår at «militære» i punkt g) endres til «forsvaret og forsvarsindustri». Dette for å også å ivareta Andøya Space AS sitt bruksområde.

På spørsmål forklarer Bøen og Wistnes at Andøya Space AS sitt angitte bruksområde er summen av områder i sjø som virksomheten har bruk for til nedfall av rakettdele og testing av ulike våpensystemer. Andøya Space AS sitt skyteområde sammenfatter ikke med Forsvarets skyte- og øvingsfelt. Virksomheten er ikke underlagt forsvaret og det opplyses om at de derfor ikke trenger å underlegge seg forsvarets skytefeltinstruks når de bruker områdene som forsvaret har avsatt til skyte- og øvingsfelt. I tillegg opplyses det at de også kan bruke andre områder enn forsvaret for militære øvelser og uttesting av våpensystemer.

Wistnes forklarer at Forsvaret lager forskrifter for sine skyte- og øvingsfelt for lovlig kunne stenge områdene for fiskere og andre brukere under øvelser. Dette virkemidlet har ikke Andøya Space og må ordne dette med dialog med fiskerne. Andøya Space mener at en øvelse i deres regi, selv om den arrangeres på vegne av forsvaret, ikke er bundet til å holde seg i forsvarets skyte- og øvingsfelt.

Wistnes forteller at testskyting typisk foregår ved at en flåte blir fortøyd og beskytt. Ofte brukes området vest av Ørja eller på Sveinsgrunn (utenfor verneområdet), men også andre områder innenfor det angitte skyteområdet brukes. Området som er foreslått som beskyttelsesområde har ikke vært brukt til dette formålet. Det gjøres foreløpig ikke detoneringer i vann, kun i luft eller i overflaten.

Andersen spør om Andøya Space AS har utarbeidet skytefeltinstruks der det er synliggjort at de tar hensyn til miljø. Det svares at det har de ikke, men ser behovet. Bøen forteller at hovedeier Nærings- og fiskeridepartementet setter krav til at virksomheten drives bærekraftig, og at det er noe Andøya Space kommer til å jobbe aktivt for. Det vises til et Miljøprogram for Andøya Space som nylig er utarbeidet.

Berg tar opp punktet i foreslått verneforskrift der det foreslås at man åpner for at det kan søkes om å sprengre blindgjengere. Wistnes forteller at dersom et skytesystem ikke detoneres, så ønsker kunden at det skal berges. Klarer man å komme ned for å sprengre, så klarer man også som regel å berge skytesystemet. Det er kun i tilfeller der blindgjengeren er utrygg man vil kunne få behov for at den sprenges.

Berg viser til at det arbeides for å få verneplanen på høring til sommeren, og oppfordrer Andøya Space til å komme med skriftlige innspill underveis mot høringen og selvsagt også i selve høringen.